

M. Bibó István urnak, min.
tan., könyvt. igazgató,
Szeged, Tudomány Egyetem.

SZEGEDI

KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Szeged, 1934 február 20.

Előfizetés egy évre 3 pengő

8. évfolyam.
4. szám.

EGYETEMI KÖNYVTÁR
SZEGED.
FOLYÓIRATOK
19 /

Hol vásároljunk ?

Hazai, angol
- és francia -

női és férfi divatkelmék. Selyem különlegességek.
Irlandi és rumburgi lenvásznak és minden egyéb textilanyag
legnagyobb választékban.

Figyelem!

Garantált angolszövetből

divat-férfiöltöny mérték szerint elsőrendűen elkészítve — P 150.—
férfi télikabát mérték szerint elsőrendűen elkészítve, selyembéléssel P 185.—

Ketting Lajos divatáruházában
Szeged, Tisza Lajos-körút (Püspök-bazár). :—: Telefon 26-87.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók
vállalata
Oberbauer A. Utóda, Budapest,
VI, Váci-utca 41.
Alapítva 1893. - Telfon Aut. 833-44

vitéz **Dóczi Imre**

elsőrendű kárpitos üzlete.
Modern recamier ágyak,
fotelágyak készítője

Híd-u. 1. Tel. 28-90. Alapítva 1918

Szegediek a
Szegedi Uj Nemzedéket
olvassák!

Pálity Lázár

e'sórangú uriszabósága, aranyérem-
mel kitüntetve. Nagy választék angol
és skót szövetekben

**Szeged, Tisza Lajos-krt. 46. Tele-
fon 25-60. Alapítási év 1913.**

A legjobb katolikus politikai hetilap a

Tanyai Ujság

Előfizetés havonként 40 fillér. Megrendelhető a

Szegedi Uj Nemzedék kiadóhivatalában.

Vásárolja továbbra is

**írószer, papíráru
és karácsonyfadiszeit**

papirkereskedésben. Meggyőződik, hogy jobban és olcsóbban
vásárol. Várja Önt

TRAUB B. és TÁRSA könyv- és papirkereskedése,
Klauzál-tér (Kiss D. palota)

SZEGEDI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BELVÁROSI PLÉBÁNIA. TEL. 11—36.

A böjt szelleme és a böjti fegyelem

Irta: Kiss István h. igazgató.

Talán a mai nehéz viszonyok között nem hoznak fel annyi ellenvetést a böjtölést és az Egyház böjti rendje és fegyelme ellen, mint az anyagi gondoktól ment múltban, de azért ma is sokan akadnak katolikusok, akik még mindig nem értik, hogy mire való a böjtölés és mi a szándéka Anyaszentegyházunknak a hosszú nagyböjti időszak és más böjti, illetve megtartóztatási napok rendelkezésével. Hogy lapunk buzgó olvasói fel legyenek a böjt ellen támadó kiszólásokkal szemben vértelve, másrészt, hogy ők maguk is gyarapodjanak a böjtölés nagybecsülésében, nem árt, ha a böjtre vonatkozó ismereteinket a következő kis elmefuttatásban felújítjuk.

Az első kérdés: mire való a böjt? Valaki, aki a gyomrát igen kedveli, azt kérdezhetné: miért ne egyem annyit, amennyi jól esik, vagy azt, ami éppen jól esik? Mit avatkozik az Egyház így az én magánéletembe? A felelet nem nehéz. Nagyobb és emberhez mérhetőbb dolog, ha képes parancsolni még a táplálékfelvételt követelő életöszönnek is, mintha engedelmes szolga gyanánt a gyomor minden rendetlen követelődzését kielégíti valaki. Papini híressé lett és magyar nyelvre is lefordított »Góg«-jában — mindenesetre túlozva és torzítva, de éppen ezért érdekesen, sőt kissé igazán is, — a táplálkozást olyan állati foglalkozásnak tartja, amelyet legjobb volna egészen titokban és sohasem mások jelenlétében végezni. Micsoda nagy szabadság az, ha korlátozás nélkül élek és hódolok a has Ófelségének? A böjt arra is inti a keresztényt, hogy Krisztus a lelket a test bilincseitől megváltotta, ne legyen tehát a lélek a test rabja! A böjttel — és ezt főleg a nagyböjti szent időben gondoljuk meg, — arról is megemlékezünk, hogy Urunk nehéz, fáradságos munkával, sok szenvedéssel és éhséggel, sok nélkülözéssel és bajjal változt meg bennünket.

Azt kérdezed: mire való a böjt? De hiszen szigorúan diétázol, böjtölsz, mert orvosod túltáplált állapotod miatt, vagy veszedelmessé válható betegséged miatt ezt nagy fejszóválások közt előírta! Mennyivel jobb lett volna a legjobb Anya: az Egyház előírását megtartva a túltáplálkozást legalább néhány napján az évnek elkerülni. A másik

meg erősen koplal, nem mert nem telik rendes ételre, hanem, mert karcsú alakjáról nem akar lemondani. És a lélek jó formája? Ezzel nem kell legalább ennyit törődni? Sőt, nem is ennyit, csak oly keveset, amennyit az önmegtágadás előírásában oly nagyon óvatos Egyházunk tőlünk mégis megkíván. Ugy vélem, ez a megfontolás a böjti igazi szellemébe bevezeti olvasóinkat és nemcsak maguk fogják a böjtot szívesen vállalni és gyakorolni, hanem az ellenvetéseket is könnyen meg fogják cáfolni.

A böjti igazi szelleme korántsem merül ki a tápláléktól való puszta tartózkodásban. Egyházunk a lelket is meg akarja böjtöltetni, amikor azt kívánja, hogy hívei »a culpa jejunent — a bűntől böjtöljenek.«
Vagyis: nem elegendő az ételek bizonyos mennyiségében és minőségében való önmegtágadás, hanem Krisztus híve használja fel a szent időt lelkimegújulásra, a bűn és bűnös szenvedélyek, rossz szokások elhagyására s így Megváltónk kereszttáldozatával visszanyert kegyelmek befogadására tegye magát méltóvá. Erre valók a böjti ájtatosságok, lelkigyakorlatos előadások, a húsvéti szentáldozásnak ezek a méltó előkészítői s új, tökéletesebb lelkiélet előmozdítói. Szeged buzgó lelkipásztorai minden egyházközség részére megrendezik az ilyen néplelkigyakorlatokat. Ezeken résztvenni, a vett tanításokat a lélekbe befogadni: ez az igazi böjti szelleme.

Nehézséget okoz annak a meggondolása is, hogy a böjti előírásokkal sok hívő nincs tisztában. Hányan mondják: én megtartom a pénteket ezzel aztán készen is vagyok, én bizony nem igen törődöm a többi böjti nappal és időszakokkal, meg nem is válogatom, hogy mennyit egyem. Annyit eszem, amennyi jólesik. Olvasóink felvilágosítására szolgáljanak az itt következők:

Más a böjti és más a húseledelektől való megtartóztatás. A böjti az ételek mennyiségét, a megtartóztatás a minőséget szabályozza. Böjti napon csak egyszer szabad jóllaknunk s azonkívül este — Magyarországon szokás alapján reggel is — szabad valamit ennünk. Az ételek minőségére ilyen napon csak annyi a megszorítás, hogy csak a déli és esti étkezéskor szabad húst ennünk. A húseteltől való megtartóztatás napjain nem szabad melegvérű állat húsát, véréét s az ily étellel készült egyéb táplálékot magunkhoz vennünk.

Ha ezt a két fogalmat jól megértjük és egymástól megkülönböztetjük nem fogjuk eltéveszteni böjtölésünket. Mindjárt észrevehetjük azt is, hogy vannak oly napok, amikor böjtölni is kell és húsfélét sem vehetünk egész napon át magunkhoz.

A következő, egymás mellé állított két táblázat pontosan megmutatja, mikor van böjti és mikor hústól való megtartóztatási nap.

A.

Böjti napok:

1. a nagyböjtben, hamvazószerdától nagyszombat délig (lásd e két napot a B. táblázat 2. p.-ban is), kivéve a vasárnapokat;
2. a kántorböjti szerdán, pén-

B.

Megtartóztatási napok:

1. minden pénteken;
2. hamvazó szerdán és nagyszombaton (l. az A. táblázat 1. p.-ban is, nagyszombaton csak délig);

teken (a péntek B. táblázat 1. p.-ban!) és szombaton;

3. karácsony, pünkösd és nagyboldogasszony (mindhárom a B. tábl. 3. p.-ban!) és mindenszentek előnapján.

3. karácsony, pünkösd és nagyboldogasszony előnapján (l. A. táblázat 3. p.-ban is).

Ha pirosbetűs ünnep böjti, vagy megtartóztatási napra esik, sem a böjtt, sem a megtartóztatás nem kötelező, kivéve, ha nagyböjti időbe esik. Éppen így vasárnap sincs sem böjtt, sem megtartóztatás.

A következő kérdés: ki nem köteles böjtolni és a húseledeltől tartózkodni?

Egyházmegyénk erre vonatkozó rendjét a következőkben ismer-tjük:

A.

A böjttől való felmentések:

1. Aki még nincs 21 éves, vagy 59. évét már befejezte, nem köteles böjtolni;

2. a betegek;

3. akik nehéz munkát végeznek;

4. ha ünnep (a község búcsú-napja is) esik böjti napra;

5. a fegyveres erő, pénzügyőrség, csendőrség aktív tagjai szintén nem tartoznak böjtolni, kivéve karácsony előnapját és nagy-pénteket.

B.

A megtartóztatás alól való felmentést kaptak:

1. A 7 éven aluli gyermekek,
2. a betegek;

3. karácsony előnapja, hamva-zószerda és nagypéntek kivételével, a gyári és bányamunkások, a vendéglőkben étkezők, ha böjtös ételhez könnyen nem juthatnak;

4. karácsony előnapja és nagypéntek kivételével: a fegyveres erő, pénzügyőrség és csendőrség tagjai családjukkal együtt;

5. nagypéntek kivételével a vasúti és hajós személyzet; a vasúti vendéglőkben étkező utasok, az egészségük helyreállítása céljából fürdőhelyen tartózkodók, kíséretükkel együtt, a másoktól függő viszonyban levő személyek (pl. szolgák), ha nem kapnak böjtös eledelt.

A koldusok minden megtartóztatás alól felmentetnek.

Ha karácsony, nagyboldogasszony, vagy mindenszentek ünnepe hétfőre esik, az előtte való vigiliaböjtt és megtartóztatás abban az évben elmarad.

Az ételek elkészítésénél még nagypénteken is szabad bármiféle zsiradékot használni.

A Jubileumi Katolikus Nagygyűlés szeptember 30.- október 2.-án lesz

Az Actio Catholica országos elnöksége délután dr. **Serédi Jusztinián** bíboros hercegprímás elnökletével értekezletet tartott. Az ülést a hercegprímás nyitotta meg, aki után **Mihálovics Zsigmond** orsz. igazgató számolt be, jelentvén, hogy **Glattfelder** püspök ügyvezető elnöknek az Actio Catholica elnöksége nevében előterjesztett kérelmére a magyar püspöki kar bevezette a Actio Catholicának szemináriumokban, preparandiákban és a középiskolák felsőbb osztályaiban való ismertetését. Jelentette továbbá, hogy a hercegprímás Budapestet önálló körzetnek nyilvánította, amelynek igazgatójává **Mészáros János** érseki helytartót, titkárává pedig **Strecke Ernő** hit-tanárt nevezte ki. Örömmel állapította meg beszámolójában, hogy az Actio Catholica egységes vonalvezetése érdekében az **egri, pécsi váci, győri és nagyvárad** egyházmegyék központi tudósítót adnak ki. Beszámolt arról, hogy »**Asszonyok — Leányok**« címmel új katolikus női folyóirat indult az eddigied összevonásával. A bíboros hercegprímás — mondotta jelentésében az orsz. igazgató — az erők koncentrálása céljából helyesli az egy célért külön területeken dolgozó lapok hasonló összevonását. Megállapította az igazgatói jelentés, hogy az Actio Catholica mozgalma általában örvendetes képet mutat. Az egyháziak komolyan akarják sikerét, a világiak pedig örvendetes készséggel fogadják meghívásukat az Actio Catholica munkájában való közreműködésre. A katolikus lapok mind az Actio Catholica elvei szerint dolgoznak.

A kimerítő beszámoló után az elnökség megbízta **Huszár Károly** és **P. Bangha Béla** szakosztályi alelnököket, valamint **Mihálovics Zsigmond** orsz. igazgatót, hogy a katolikus munkaprogramra vonatkozóan készítsenek előterjesztést. Az országos igazgató kérésére az Actio Catholica munkaévet az elnökség a polgári évvel azonosan állapította meg. Ezután az elnökség megbízta a szervezési szakosztályt, hogy a katolikus nyári egyetem ügyében lépjen érintkezésbe az állandó szervező bizottsággal és készítse elő a papi és világi vezetőknek június végére tervezett közös konferenciáját. **Zsembery István** a szervezési szakosztály alelnöke tett ezután előterjesztést az idei katolikus nagygyűlésre vonatkozóan és ennek alapján elhatározta, az elnökség, hogy az idei országos jubileumi (25.) nagygyűlést szeptember 30., október 1. és 2. napjaira hívja összes Budapestre.

A jubiléris évforduló alkalmával a vidéket is nagyobb arányban akarják az orsz. tanácskozásba bekapcsolni, miért is az ország különböző nagyobb városaiból kulturvonatokat fognak indítani. A nyilvános gyűlések helyéül a városligeti **Iparcsarnokot** jelölték ki. **Huszár Károly**, a szociális szakosztály elnöke tett ezután jelentést. Indítványára elhatározta az elnökség, hogy Szent József-napját a munkásság bevonásával országszerte megünneplik. **Gévay-Wolf Nándor**, a kulturális szakosztály alelnöke számolt be ezután a népművelésnek katolikus alapon történő megszervezése ügyében megindított munkála-

tokról: az egyházközségenként rendezendő katolikus kulturestékről, az egyházközségek részére kiadott katolikus népművelési tájékoztatóról, valamint a katolikus kulturegyesületek műkedvelői előadásának irányításáról. Jelentette, hogy a vezetése alatt működő szakosztály foglalkozott a népiskolai terhek arányosításának és a nem állami tanítók illetményei biztosításának ügyével is. Végül **Dsida Ottó** a hitbuzgalmi, **P. Bangha Béla** pedig a sajtószakosztály munkásságáról számolt be.

A Szent József Akció 1933. évi zárszámadása

I. **Bevételek:** Adományok a csecsemőgondozó intézet részére 314 pengő 76 fillér, kamatokból 32.—, készpénzadományokból 1117 pengő 88 fillér, koszorúfonásból 1239.90, ruhaadományokból 419.10, ruhaanyagadományokból 14.—, élelmiszeradományokból 2823.—, mozielőadásból 1517.24, tagdíjakból 498.—, tüzelőanyagadományokból 175.—, társadalmi gyűjtésből 1050.30; tehát a Szent József Akció saját bevétele 9201 pengő 18 fillér; a belvárosi egyházközség hozzájárulása 2800 P; tókéből felhasznált összeg 245.11. Összes bevétel 12246 pengő 29 fillér.

II. **Kiadások:** Csecsemőgondozó intézet fenntartására 1690.—, természetben kiadott élelmiszersegélyekre 418.73, készpénzben kiadott segélyekre 1695.30, természetben kiadott ruhasegélyekre 628 pengő 94 fillér, természetben kiadott ruhaanyagsegélyekre 22.48, fűtés, nyomtatványok, irodaszerek 618.93, koszorúfonási költségekre 228.08, természetben kiadott tüzelőanyagsegélyekre 105.58, moziköltsegre 412.64; összesen 5820 P 68 fillér. Ezenkívül Belvárosi szegényeknek: élelmiszersegély 3547.78, készpénzsegély 1563.30, ruhasegély 725.09, ruhaanyagsegély 37.52, tüzelőanyagsegély 551.92. (A belvárosi szegényeknek tehát összesen 6425.61.) Összes kiadás: 12246 pengő 29 fillér.

Dr. Somogyi Szilveszterné s. k.
elnöknő.

Dékány Sándor s. k.
gondnok.

— **A Szeged-belvárosi róm. kat. Egyházközség** kebelében megalakult Actio Catholica Kulturosztyála a Szegedi Katolikus Nővédő Egyesület rendezésében folyó hó 5-én este 6 órai kezdettel tartja előadásorozatának

befejező részét. Előadó: özv. Radnóthy Dezsóné, a Tanárképzőfőiskola gyakorló tanárnője. Záróbeszédet mondja: Raskó Sándor egyházügyi kormánytanácsos, székesegyházi plébános.

Használt iskolakottáit

MAGAS ÁRON MEGVESSZÜK

Antiquár könyvkereskedést nyitottunk

Szent István Társulatnál Kárász-u 10

Máriaradna.

P. Takács Ince O. F. M.

Kegyhelyek között, amelyeket ferencesek őriznek kétségtelenül a máriaradnai bucsujáróhely az egyik legnagyobb és legnevezetesebb, Olyan helyen keletkezett, amely vidék földrajzi fekvésénél fogva különféle nyelvű népeknek találkozó helye. A XVI. században a törökök eddig hatoltak be legkorábban Magyarország testébe, itt adtak találkát egymásnak az Arad vidéke felől ide özönlő magyarok, a bánáti svábok, a gör. katolikus oláhok és az u. n. krassovényok, vagyis róm. kat. szlávok. Még jelenleg is a nagyobb Mária ünnepekre idesereglenek a szegediek és szolnokiak, a tiszántuli katolikusok éppúgy, mint az erdélyrészi székelyek.

Máriaradna a Maros jobb partján, az erdélyi hegyek végnyulvánainál épült. Közeliében a XVI. században Fráter Györgynek, a nagy politikusnak solymosi vára örködött, melyel szemben a maros bal partján állott a török pasa vára. Ezt a két várat hajdan Erdély kulcsának nevezték. Amilyen hivatása volt régen fekvésénél fogva Radnának, ugyanaz a szerepe jelenleg lelki szempontból ennek a kegyhelynek. Egykor a vele szemben fekvő Lippáról a török elől ide menekültek a ferencesek és lakosok, hogy a pusztító török áradat elől biztonságba helyezkedjenek a maros vize mögött, de ugyanigy — mondhatjuk — menekül ide jelenleg is a különféle nyelvű sokadalom a sok nyomorúság elől. A nagy sorscsapások, a lelki elfásultság, a kétségbeesett kislelkűség az élet keresztjei miatt ide üzik a hívő lelkét, hogy a Szűzanya védő szárnyai alá meneküljenek és lelkileg megenyhüljenek és a biztonságérzet legnemesebb érzelmeit vigyék vissza az élet szürkeségébe. A kegyoltár mellett sok hála emlék-tárgy jelzi a Boldogasszony jóságát és közbejárásának hathatóságát. Most is beszélnek olyan csodákról, amelyek a közelmúltban történtek. Az élő hit és bizalom mindig lehozza Isten segítségét a gyarló és bűnös emberre.

Máriaradna ezenkívül különösképpen ferencesek jellegű kegyhely is. A Szűzanya szentélyét ugyanis kezdettől fogva a ferencesek őrzik, a bucsusok lelkivígasztalását jórésztben ők közvetítik s a zarándokok ájtatosságait ők irányítják. Szűz Máriának Szent Ferenc szellemében ők a lovagjai és mint ilyenek önzetlenül izzadnak fáradnak a tömeggyógyításokban: prédikálnak, szálást adnak vezető papestvéreknek, néha püspököknek és áldást osztanak a buzgó, fáradt lelkeknek.

Azt olvasom a kegyhely történetében, hogy Stipanich András ferences atyát a törökök halálra ítélték, mert a kegytemplom szentélyének helyén álló egykori kápolnát javítgatni merészelte. Ő azonban elmenekült Krassóvárra és onnét Konstantinápolyba, ahol a szultántól kieszközölte, hogy felépíthesse a kápolnát. Plumbó János ferences atyát pedig az oltártól miseruhában kísérték a lippai pasához, aki azonban megkegyelmezett neki. A zöld miseruhát a Szent Erzsébet kápolnában még ma is őrzik, mint értékes ereklyét. Máriaradna történetéből látjuk, hogy a ferencesek Mária kegyhelyéért igen sokat szenvedtek és Isten után nekik köszönhetjük, hogy a nagyhirnevű kegyhely még máig is fennáll.

Ha a hívő nép elvégezte ájtatosságát az óriási kéttornyú kegytemplomban, akkor lelke méhecske módjára száll virágról virágra és újabb meg újabb ájtatossági gyakorlatokkal töltekezhetik. A ferencesek ugyanis leleményes találékonysággal módot találtak arra, hogy a máriaradnai zárándoklat minden odaseregülő számára valóságos szívbéli élmény legyen; Lent a kegytemplom szinte varázsszerű feljárójának jobb oldalán 1884-ben épült a gyönyörű lourdesi barlang-kápolna. 1887-ben pedig a templom és a rendház háta mögött a hegyoldalon keresztútát állítottak fel, amely legfelül a keresztkápolnánál végződik. Minthogy az összes ájtatosságok között szinte leggyümölcsözőbb a keresztutnak végzése, elgondolható, mennyi erőt, enyhületet és vigasztalást meríthetnek belőle az élet keresztjével terhelt buzgó zárándokok! A záráfőnök nagy megilletődéssel ecsetelte előttem különösen a krassóvenyok mély hitét, akik mezitelen térdekkal kusznak fel az egyes keresztúti stációkhoz . . . a végén már véres-sebes térdekkal, de annál nagyobb lelki nyugalommal.

1924—1930 között még itt a templom mellett hegyoldalban létesült a Kis Terézkápolna, Urunk dicsőséges útja 14 állomással, az olajfákhegye és a Máriapark. 1926-tól fogva Máriaradna ferences szentély számban is megy, amennyiben a templom mögött hegyoldalon ott áll előttünk a Szent Ferenc domb. Széles lépcsőzet vezet a szoborcsoporthoz, amelynek közepén látjuk Szt. Ferenc Atyánk szobrát, közvetlen mellette jobbról és balról van Páduai Szt. Antal és Kapisztránói Szt. János, majd egymásután Assisi Szt. Klára és Assisi Szt. Ágnes, azután Magyarországi Szt. Erzsébet és Szt. Lajos király szobra. A zárándokok lelkére fölemelően hat Szt. Ferenc első rendjének két jellegzetes alakja továbbá a II. rendnek két oszlopa és a III. rendnek két égi pártfogója. A máriaradnai búcsúsok tehát nemcsak a Szűz Anya oltalmát kérhetik, hanem ferences ihlettséggel, eszményekkel is töltekezhetnek.

Könyvismertetés.

Szentek élete az év minden napjára. Szerkesztette dr. Schütz Antal. A most megjelent negyedik kötettel teljessé vált a sorozat, amelyben a Szent István Társulat a legkiválóbb hozzáértőkkel a mai kor embere számára feldolgoztatta az egyházi év minden napja szentjének élettörténetét. A szentek életét azért állítja elénk az Egyház, hogy példájukkal neveljen, Ők az evangéliumi élet lángelméi, Krisztusnak a megváltás nagy művében segítőtársai, mert hősiességgel küzdelmükkel megmutatták, hogy minden emberi gyarlóságon lehet győzedelmeskedni, hiszen maguk is majdnem kivétel nélkül gyarlóságokkal küzdő igazi emberek voltak, nem pedig hideg, rideg márványszobrok. Élettüket olvasva nemcsak megismerjük, de meg is szeretjük őket s könnyebben követjük életutjukat. A nagy erkölcsi haszon mellett azonban igazi gyönyörűséggel olvashatjuk, mert az érdekes, izgalmas, regényes élettörténetek egész sora vonul el előttünk. Így még nem adták elénk egyházunk életének kimagasló csillagait!

M Á R C I U S

1. Csütörtök, szt. Albin pk. †	16. Péntek, szt. Heribert ††
2. Péntek, szt. Szimplicius ††	17. Szombat, szt. Patrik pk. †
3. Szombat, szt. Kunigunda sz. †	18. <i>Vasárnap, szt. Sándor</i>
4. <i>Vasárnap, szt. Kázmér hv.</i>	19. Hétfő, Szt. József hv. †
5. Hétfő, szt. Özséb hv. †	20. Kedd, b. Csáky Mór hv. †
6. Kedd, szt. Perpetua és Felicitas †	21. Szerda, szt. Benedek ap, †
7. Szerda, aquin. szt. Tamás †	22. Csütörtök, gen. szt. Katalin †
8. Csütörtök, istenes szt. János hv. †	23. Péntek, Fájdalm. sz. ††
9. Péntek, szt. Franciska özv. ††	24. Szombat, Gábor főangyal †
10. Szombat, 40 vértanu †	25. <i>Vasárnap, Gy. o. Boldogasszony</i>
11. <i>Vasárnap, szt. Konstantin vt.</i>	26. Hétfő, szt. Emánuel †
12. Hétfő, Nagy szt, Gergely pp. †	27. Kedd, dam. szt. János hv. †
13. Kedd, szt. Szabin vt. †	28. Szerda, kap. szt. János †
14. Szerda, szt. Matild sz. †	29. Nagycsütörtök †
15. Csütörtök, hofb. szt. Kelemen †	30. Nagypéntek † †
	31. Nagyszombat † †

(A dült betű misehallgatásra, a † enyhített, a †† szigorú böjtre figyelmeztet.)

Belváros: Március 3-án reggel 7 óraker a Mária Társulat szándékára csendes mise. 12-én, az *árviz évfordulóján* délelött 10 óraker a város feléptüléseért ünnepélyes hálaadó szentmise. 15-én szentén 10 óraker a *haza jólétéért* könyörgő szentmise. 18-án, délelött fél 12 óraker a plébánosért ünnepi szentmise. 19-én 9 óraker b. e. Vá helyi József és Bezdán József prelátusok lelki üdvéért csendes szentmise. 25-én *Virágvasárnap* 10 óraker barkaszentelés, körmenet, mise, alatta Passió szt. Máté evangélista írása szerint. *Nagyszerdán*, nagycsütörtökön és nagypénteken d. u. 6 óraker Jeremiás próféta siralmi. *Nagycsütörtökön* 9 óraker főpásztori mise, Glóriánál elnémul a harang és orgona nagyszombaton 9 óráig. Kánon végén a betegek olajának és a krizmának megáldása. Egyházközség, papság és a hívek közös szentáldozása, mise végén elviszik a Szentséget a mellékkápolnába, evangéliumolvasás, utána lábmosás, végül oltárfosztás. *Nagypénteken* 9 óraker a Passiót éneklék Szt. János evangélista írásai szerint, utána keresztteleplezés, a papság hódolata háromszoros térdhajtással a kereszt előtt, Ezután 14 könyörgés. Csonka mise, az Oltáriszentséget az Ur koporsójához viszik, végül szentbeszéd. Este 6 óraker szentségbevétel. *Nagyszombaton* reggel 7 óraker kiteszik a Szentséget a szentsirra. Utána tűz. husvétii gyertya, keresztvíz szentelés, mindenszentek litániája, 9 óraker püspöki mise, alatta a Glóriánál ismét megszólal a harang és orgona. Este 6 óraker feltámadási szertartás. Kezdődik a szentsirnál a 138. zsoltár recitálásával, majd a püspök a Szentséggel az oltárhoz vonul, ahonnan eléneklék: „Feltámadt Krisztus e napon“ majd a körmenet a megállapított rendben elindul. Visszatérve Te Deum, utána „Menynek Királyné Asszonya“. majd áldás a Szentséggel. Március 27-én az *Örökimádás során* egész nap Szentségimádás. Szentségkítétel reggel 7 óraker, 9 óraker nagymise, este 6 óraker Szentségbevétel.

Rökus: *Virágvasárnap* 10 óraker barkaszentelés. *Nagyszerdán*, *nagycsütörtökön*, *nagypénteken* d. u. 5 óraker Jeremiás siralmi. *Nagycsütörtökön* 9 óraker ünnepélyes nagymise, közös szentáldozás, az Oltáriszentség elrejtése, oltárfosztás. *Nagypénteken* 9 óraker mint belvárosban. *Nagyszombaton* úgy mint belvárosban. Este 6 óraker feltámadási körmenet

Alsóváros: Márc 4 én egész nap Szentségimádás. Szentségkítétel reggel 6 óraker, szentbeszéd és Szentségbevétel este 6 óraker. *Virágvasárnap* 9 óraker barkaszentelés és körmenet, 3 óraker keresztút. *Nagyszerdán*, *nagycsütörtökön* és *nagypénteken* d. u. 4 óraker Jeremiás siralmi, *Nagycsütörtökön* reggel 6 óráról gyontatás és áldoztatás, 9 óraker ünnepélyes nagymise, az oltáregyleti tagok-

nak és az asszonyoknak közös szentáldozása. Oltáriszentség elrejtése, oltárfosztás, Nagypénteken 9 óraker csonkamise, szentsír felállítása, utolsó nagyböjti szentbeszéd. 7 óraker Szentségbetétel. Nagyszombaton 6 óraker Szentségkitétel a szentsírhoz. Háromnegyed 8 óraker tűzszentelés, husvétii gyertya megáldása, könyörgések az összes hívekért, ünnepélyes nagymise, 6 óraker feltámadási körmenet.

Felsőváros: Virágvasárnap 9 óraker barkaszentelés, körmenet, mise, alatta Passio Szt. Máté evangélista írása szerint, Nagyszerdán, nagycsütörtökön és nagypénteken délután 3 óraker Jeremiás siralmi. Nagycsütörtökön 9 óraker szentmise stb. úgy mint Alsóvárosban, Nagypénteken 9 óraker úgy mint belvárosban, a szentbeszéd délelőtt a szertartások végén. Este 6 óraker Szentségbevétel Nagyszombaton 7 óraker Szentségkitétel, fél 8 óraker tűz, stb. szentelés mint belvárosban, 9 óraker szentmise. Este 6 óraker feltámadási körmenet.

Móráváros: Virágvasárnap a nagymise után barkaszentelés, Nagyszerdán, nagycsütörtökön, nagypénteken d. u. 6 óraker Jeremiás siralmi. Nagycsütörtökön 9 óraker nagymise, az egyházközségi előljáróság és a hívek közös szentáldozása, Nagypénteken 9 óraker csonkamise, Nagyszombaton 8 óraker tűzszentelés, husvétii gyertya megáldása, könyörgés az összes hívekért, 9 óraker nagymise, 6 óraker feltámadási körmenet.

Ujszeged: Virágvasárnap 9 óraker barkaszentelés, stb. úgy mint Felsővárosban. Nagyszerdán, nagycsütörtökön és nagypénteken d. u. 5 óraker Jeremiás siralmi. Nagycsütörtökön 9 óraker nagymise, közös szentáldozás. Nagypénteken 9 óraker csonkamise. Nagyszombaton reggel 7 óraker Szentségkitétel, utána úgy mint a belvárosban. Este 6 óraker feltámadási körmenet.

Somogyi-telep: Virágvasárnap 8 óraker barkaszentelés és körmenet a Zárdaiskolában, Passio éneklés 10 óraker a Községi iskolában, Nagyszerdán, nagycsütörtökön és nagypénteken d. u. 4 óraker Jeremiás siralmi. (Zárda iskola). Nagycsütörtökön, nagypénteken, nagyszombaton 9 óraker szentmise. Feltámadási körmenet este 6 óraker. A Szentsír a Zárda iskolában lesz felállítva.

Enekek rendje az ifjusági szentmiséken.

Március 11.

Buzgó szívvel ünnepeljük
Zálogát adtad oh Jézus
Áll a gyótrött Isten anyja

Március 12.

Áldozattal járul Hozzád
Most lett a kenyér
Boldogasszony Anyánk
Hymnusz

Április 8.

Áldozunk hív keresztények
Most az Úr Krisztusnak
Oh dicsőült szép kincs

Március 15.

Futva jöttem elibéd
Ez nagy Szentség valóban
Uram Jézus légy velünk
Hymnusz

Március 18.

A keresztfához megyek
Imádlak nagy Istenség
Keresztények sirjatók

Március hó egyházi zenéje a fogadalmi templomban.

Március 7. IV. Choralis mise. Introitus, Communió Choraliter Graduale: Menegali — Parte Domine; Offertorium: Martini — Tristis est anima mea, (Férfikar) Éneklé a Hittudományi főiskola énekkara Kapossy Gyula vezetésével.

- Március 11. Kereszthly Jenő B-dur mise. Vegyeskar — Orgona Változórészek Choraliter.
- Március 12. Árvíz napján. Suberth G-dur mise, Vegyeskar — Zenekar. Változórészek Choraliter. Offertorium: Szögedy Endre Árvíz énekét énekli Kertész Lajos.
- Március 15. Demény D. — Szent Erzsébet mise. Vegyeskar, zenekar. Változórészek — Choraliter. Offertorium: Demény D — Ave Mária Duett. Zenekar kísérettel. Mise végén Hymnus.
- Március 18. XVII. Choralis mise Változó részek Choraliter. Offertorium Martini — In mante Aliveti. Éneklik a Hittudományi főiskola énekkara Kaposy Gyula vezetésével.
- Március 25.
Virágvasárnap: Barkaszentelési szertartás Choraliter. Lecke után Martini In monte Oliveti (férfikar). Körmenet alatt Király P. Accurunt turbae, bevonuláskor pedig Király — Ingrediente. (Vegyeskar)
Király P. C. dur mise. Offertorium Witt — Impraperium Passio Sz. Máté szavai szerint. Király P. vegyeskari turbaival.
- Március 28. Nagyszerdá délután — Lamentáció. Énekli a Tanítóképző Énekkara Kaposy Gyula vezetésével.
- Március 29. Nagycsütörtökön; Kyrie és Gloria Singenberger B. dur miséből. 3—4 szólamú férfikar. Graduale: Király P. Christus factus est, Offertorium: Dexter a Domini (férfikar). Lábmosáskor — Zsazskovszky — Mandatum (férfikar). Énekel a Rom. Kath. Tanítóképző énekkara. Délután Lamentáció.
- Március 30. Nagypénteken: Passio. Sz János Evangelista szerint Király P. vegyeskari turbaival. Csonkamise alatt előadásra kerül Palestrina — Popule meus, Schnabel — Vexilla regis és Gallus — Ecce quomodo moritur.
- Március 31. Nagyszombat: Kyrie az V. ik Choralis miséből. Gloria, Sanctus és Benedictus — Singenberger B. dur miséből 3—4 szólamú férfikar. A többi részek Choraliter. Énekli a Rom. Kath. Tanítóképző énekkara, Kaposy Gyula vezetésével.
Feltámadási szertartás: Exurge Domine probastime és Et ad huc tecum sum (férfikar) Tedeum. Szent Galy Gy. — Tantum ergo, Király P, Regina coeli. Vegyeskarok.
- Április 1. Husvét első napján: Liszt F. — Esztergomi mise. Solo, vegyeskar, zenekar (első előadás). Introitus és Communio Choraliter. Graduale: Gruber I. Haec dies (vegyeskar). Zenekar. Offertorium: Király P. — Terra tremuit (vegyeskar, zenekar). Mise végén: Feltámadt Krisztus e napon.

— **Előadások a Szegedi Katolikus Növendő Egyesületben.** 1934. február 14-én: »P. okula Pilátus.« Előadó: Koudela Géza dr. egyházzene-művészeti igazgató, zeneművészeti tanár. 1934 február 21-én: »Mária Magdolna.« Előadó: Czapik Gyula dr. apát, a nagyváradi egyházmegye kanonokja. 1934 február 28-án: »Veronika.« Előadó: Mihálovits Zsigmond dr. c. kanonok, az Actio Catholica orsz. igazgatója. 1934 március 7-én: »A fájdalom Szűz Anya.« Előadó: Madarász

István dr. m. tanácsos, prelátus, nagyváradi egyházmegyei kanonok. 1934 március 14-én: »A szent Asszonyok a sírnál.« Előadó: Szentiványi Róbert dr. egyetemi m. tanár. A nagybőti előadások este 6 órakor kezdődnek.

— **A kat. polgári iskola tanári karában** változások voltak az elmúlt hónap végén. Tibor István, az intézet igazgatója, aki nagy szeretettel és sok rátermettséggel vezette, fejlesztette iskolánkat, s akinek agilitása

fejezte be Takács Lajos direktor-elődjé »jó munkáját«, a félév elején a győri kat. tanítóképzőhöz kapott ki-nevezést. Nehezen búcsúztunk tőle, hiszen nemcsak mint jó pedagógust tiszteltük, — de egyéni tulajdonságai miatt a jó embert is szerettük benne. S bár gratuláltunk előléptetéséhez, sajnáltuk távozását. Az igazgatói munkák végzésére Landai Sándor kapott megbízást, német-magyar szak-tanárnak Kilr Károlyt nevezte ki a a megyésfőpásztor.

— **Jótekonyság.** Szücs Ilona tem-plomunk részére két értékes kézi-munkát ajándékozott. Isten fizesse meg.

— **A Szegedi Belvárosi Róm. Kat. Egyházközség** és a Szegedi Katolikus Kör A. C. előadásorozatában: Március hó 9-én, pénteken délután 6 óra-kor a kegyesrendi gimnázium díszter-mében dr. Kelemen László törvény-széki bíró »Világnézet és közigazga-tás« címmel tart előadást. Április hó 6-án, pénteken délután 6 óraker a városháza közgyűlési termében P. Bangha Béla S. J. a katolikus sajtó-propaganda eszközeiről tart előadást. Ezekre az előadásokra szívesen látunk minden érdeklődőt, de különö-sen felhívjuk ezekre a katolikus egy-házközségek, hitbuzgalmi és társadal-mi egyesületek művelődési és sajtó-terjesztési szervezeteinek figyelmét.

— **A Szeged-belvárosi róm. kat. Egyházközség** kebelében megalakult Actio Catholica Kultu-osztálya a sze-gedi róm. kat. egyetemi ifjúság ren-dezésében az Iparos-tanonciskola dísz-termében (Eötvös-utca 2. szám) este 6 órai kezdettel előadásorozatot rendez, melyre tisztelettel és szerez-tettel meghívja a Belvárosi Egyház-község minden tagját és vendégeit. Sorrend: 1934 február 22-én: »Az akarat.« Fehér Kálmán III. éves jog-hallgató előadása. 1934 március 22-

én: »Katolicizmus és nacionalizmus.« vitéz Csiky János jogszigorló elő-adása. 1934 április 26-án: »A jellem a mi fegyverünk.« Straub Ferenc III. éves orvostanhallgató előadása. 1934 május 17-én: »A munka szent-sége.« Lázár László tanár előadása. A záróbeszédet Dr. moóri Glattfel-der Gyula megyéspüspök ur mondja.

— **A Szeged-belvárosi Róm. kat. Egyházközség** kebelében megalakult Katolikus Akció Kulturoszta-lya a Kat. Leányok Orsz. Szöv. Szeged-belvá-rosi szervezetének rendezésében a ke-gyesrendi gimnázium Dísztermében esti 6 órai kezdéssel felnőtt leányok részére előadásorozatot tart, mely-re tisztelettel és szeretettel meghív-ja a belvárosi Egyházközség felnőtt leánytagjait. Sorrend: Február 20-án: Katolikus Akció általános célkitű-zése és szervezete. Ecker Irma a Kat. Lányok Orsz. Szöv. tagja. Március 20-án: A Katolikus Akció sikerének feltételei. Illéssy Mária a Kat. Leá-nyok Orsz. Szöv. mezőtúri elnöke. Április 24-én: a) Hogyan kell beáll-nunk a Katolikus Akció szolgálatába? Andaházy Kata, a Kat. Leányok Orsz. Szöv. szegedi tagja. b) Záróbeszéd. Mondja: Tihanyi Béla dr. gimnáziumi igazgató, a Kat. Leányok Orsz. Szöv. szegedi lelki igazgatója.

— **A nagybőjti szentbeszédeket** bel-városban Kiss István hittanár, h. igaz-gató, rókuson pedig Boris István segédlelkész tartja.

— **Árvízünnepség** március 4-én, este 8 óraker az alsóvárosi Kulturházban. Ünnepélyes előadáson színpadra kerül Komarek Imre alkalmi darabja »Az árvíz.«

— **Virágvasárnap** délután 4 óra-kor kezdődik a Kis Szent Teréz Le-ánykör vallásos ünnepsége ugyan-csak az alsóvárosi kulturházban.

— **Március hó 18-án** délután fél 5

órai kezdettel szépnek ígérkező zenedélután rendez Szenttamásy Alma az alsóvárosi kulturház javára. A műsoron Szenttamásy Alma nővendékei is szerepelnek.

— **Lelkigyakorlatok.** Rókuson: március 8-9-10-én este 6 órai kezdettel a férfiak részére. Tartja P. Reisz S. J. A l s ó v á r o s o n: Március 9-10-11. a leventék, 16-17-18-án a leányok, 23-24-25-én a férfiak és 26-27-28. napokon pedig az asszonyok részére, este 6 órai kezdettel. Utolsó nap befejezésül közös szentgyónás és szentáldozás. F e l s ő v á r o s o n: 8-9-10-én este 6 órakor a férfiaknak. Tartja: P. Borbély S. J. M ó r a v á r o s b a n: február 26-27-28-29-én a leányok, március 8-9-10-11-én a férfiak, 15-16-17-18-án az asszonyok, 22-23-24-25-én a leventék részére. Utolsó napon közös gyónás és szentáldozás. S o m o g y i - t e l e p e n: február 19-től 24-ig a gyermekek, 26-től március 3-ig a nők, 5-től 10-ig a férfiak és 12-től 17-ig a leventék részére. Az első kettőt Kiss István hittanár, h. igazgató, a harmadikat Pártos József hittanár, a negyediket Bohuniczky János hittanár tartja.

— **Misszió-megújítás** Deszken. A deszki plébániatemplomban a tavalyi szépsikerű misszió megújítását **Tímár Máté** budapesti jezsuita atya végezte. A missziómegújítás alkalmával a szentáldozások száma 1000-en felül volt. Az **AVE** szövetségbe 80 férfi iratkozott be.

— **A szovjet kormány megengedte a harangozást a falvakban.** Szabad a vasárnapot is megülni azokon a telepéseken, ahol a munka már többnyire fogyóban van. A városban azonban mindez még most is tilos. Hasonlóképpen a falusi papságnak újból megengedték a Felkípásztori munkát is.

— **Lengyelországban** a politikai felszabadulás óta 1600 templomot és

számos kápolnát építettek. Majdnem minden templom mellett katolikus kulturházat is emeltek.

— **A dombegyházi római katolikus egyházközség** újonnan választott képviselőtestülete most tartotta alakuló gyűlését Varga Ferenc plébános elnöklete alatt. Az eskü letétele után a képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel újból Jakabffy Gyula ny. főispánt és földbirtokost választotta meg világi elnökének. Utána az Actio Catholica keretébe tartozó különböző bizottságokat választotta meg, míg esperesi kerületi képviselőül dr. Török Ferenc földbirtokost küldte ki.

— **A gödrei esperesi kerület** a napokban határozatot hozott, hogy felhívást intéz az ország katolikus tanárságához s felszólítja őket, hogy a március idusáról szóló tanári emlékbeszédekhez gyűjtsenek anyagot a szabadságharc katolikus hőseiről. Ez az anyaggyűjtés kiterjeszhető a kevésbé jelentékeny, felpízódasesemények hőseire is. Az anyaggyűjtés célja, hogy a márciusi emlékbeszédek ne szorítkozzanak sablonosan csak a közismerten nagy alakok szerepének ismertetésére, de foglalkozzon a nem nagy szerepű, de épp olyan hősiei lelkületű kisebb hősök emlékével is.

— **A hollandi lelkigyakorlatok.** Egy kimutatás jelent meg a napokban Hollandiában a zárt lelkigyakorlatok húszévi működéséről. E kimutatás szerint magában Hollandiában 20 év alatt 10,648 zárt lelkigyakorlatot tartottak és ezeken 511,196 személy vett részt. A holland katolikus fel lendülés elsősorban e lelkigyakorlatokon résztvevő apostolok lelkének köszönheti sikerét. A lelkigyakorlat után mindenik résztvevő kötelességének tartotta, hogy nemcsak a saját lelkiüdvéért dolgozzék ezután, hanem iparkodják másokat is Krsztushoz vezetni.

Az őserdő négerai

(P. Frászle nyomán.)

Elkeseredésüket fokozza, hogy be kell menniök egy évre katonai szolgálatra az őserdőből a fehér állomástelepekre. Azt pedig említenem sem kell, hogy viharos ellenszenvet és tiltakozást váltott ki, amikor a fehér hatalom behozta a többnejű férjeknek asszonyaik száma szerinti megadóztatását. Az sem jó hangulatkeltő a fehérek mellett, hogy az állam érlelyesen lép föl igazságszolgáltatásra s ilyenkor a varázsló, a törzsfőnök ép úgy akasztófára kerülhet, mint bármely más alattvaló. Ez a fehér igazságszolgáltatás lassú, hónapokig elnyúlik s akárhányszor a néger észjárással ellenkezik. »Nem értenek ezek a fehér bírák — panaszolja az egyik törzsfő — az igazságszolgáltatáshoz semmit. Ha valaki ellopja a feleségem s én elcsípem, lándzsámmal szívdöföm. A ti bírátok erre gyilkosnak nyilvánít engem.« A másik törzsfő a földjére betolakodó fehéreket elfogta, megölte, s húsukat megfőzve alattvalóival megette, »mivel ez ellenség húsa volt.« A fehér bíró erre fölakasztatta. Mielőtt azonban a kötélén fölhúzták volna, odaordított alattvalóinak: »Testvéreim, hol vagytok? Harcra fel a fehérek ellen! Ellopják a földünket és minket rabzolgáikká tesznek!«

Az elkeseredett gumiháborúk és egyéb védekezések a kizsákmányoló fehérekkel szemben arra a keserű tapasztalatra juttatták a négereket, hogy a fehérekkel nem egyenrangú ellenfelek. Ép ezért meghunyászkodnak előttük, de az ellenszenv ott él szívük mélyén s ahol tudnak, túljárnak a fehérek eszén. S ennél a pontnál meg kell állapítanunk, hogy egész agyafurtak is tudnak lenni. Sok

esetben a Pátert is a többi fehérhez számították és rajta vették meg a ki nem elégíthetett ellenszenv árát.

Egy alkalommal pl. a fehér hatóság valami okból elvett a négerektől néhány kecskét. Másnap a Páteréből hiányzott ugyanannyi. A Páter felelősségre vonta a törzsfőt. »Hát nem vagy Te is fehérbőrű? — volt a válasz, — Te testvére vagy annak a fehér tolvajnak, aki elvette tőlünk a kecskéinket. Intézd el tehát a testvéreddel az ügyet, így szokás ez nálunk.«

Ez a fehérek iránti ellenszenv meghajol a fegyver előtt, mert attól igen félnek a négerek; legfőljebb a fehér hatóság intézkedésének úgy tesznek eleget, hogy a végzett munka a lehető legrosszabb legyen, viszont büntetést még ne provokáljon. Ha a fehér tisztviselő rájuk üzen, hogy 5 hónap múlva a falujukban lesz, s akkorra csináljanak neki egy házat, — az utolsó hétig nem csinálnak semmit. Ekkor végre az egész törzs neki esik az erdőnek: fát vágnak, liánt gyűjtenek, termitek házából sárat gyúrnak s röp-ropra összetákolnak valami kis házat. »De 5 hónap alatt játszi-könnyedséggel fölépíthették volna,« — mondja a Páter a törzsfőnöknek. »Egész biztos, válaszolja az — ha akartuk volna. Azonban úgy gondoltuk, hogy az a fehér, ha szép házat kap, sokáig nálunk marad és gyakran eljön. Már pedig, ha ő itt van, sokat kell dolgoznunk és azonfelül a tisztviselőt 30 katonájával együtt ingyen etetnünk. Ha azonban nincs nálunk háza, vagy csak nagyon rossz, egyhamar tovább megy tőlünk.« S hozzá teszi még: »Nem gyűlölnénk mi a fehéreket, ha azok

«a gonosz katonák nem volnának velünk.» S tényleg a Pátért nem is gyűlölték, mert ő nem járt fegyverrel, — csupán »pambá«-nak nevezték, vagyis olyan embernek, akitől felesleges félniök s akire ép ezért fűtyülnek. Amint missziós útját járta a Lohali folyón a Páter, több helyen megkapta a »pamba« nevet s gúnyolódva egyenesen a szemébe mondták neki a négerék: »Fehér, fűtyülünk rád!«

Ilyen körülbelül a fehérek és feketék viszonya egymáshoz.

Azonban a négerék egymás közt sem tartanak össze. A szorosán vett törzsen belül nagyon bámulatos együttérés és együttélés észlelhető, hasonlóképp a barátságos vagy szövetséges törzsek között is. De már az idegen, ismeretlen, más hejyről odavetődött négert nem tűrik meg maguk közt. A kimondottan ellenséges törzsek viszonyáról pedig jobb hallgatni. A Páterhez egy ismeretlen törzsbeli fiúcska menekült. Árva volt. A Páter magához fogadta. Amint este a többi, általa gyámoltott gyermek közé be akarta szállásolni, a fiúk az idegen tetoválás láttára fölugrálva tiltakoztak: »Ez nem testvérünk. Nem engedjük, hogy a mi kunyhóinkban legyen.« Egy másik eset: Egyik katechétáját idegen törzshöz küldte a Páter. Senki szóba nem állott vele,

hátat fordítottak neki, köptek égyet és mondták: »Hagyd el a falunkat, te más vidékre való kutya.« Árújáért senkinél sem tudott egy kis elégséget becserelni, az oktatásra éme-részkedő gyermekeket pedig kegyetlen korbácsütésekkel okították ki a vénék, hogy mi a kötelező magatartás az idegennel szemben. Az ellenséges törzsbelit, ha elfogják, megesszik. azon egyszerű oknál fogva, mert az illető ellenség. Alkalmas időben, mikor az egész törzs halászaton, vadászaton, vagy a fehéreknél közmunkában van, az ellenség az otthonmaradottakra üt, egynéhányat megessznek közülük, a többit rabszolgának magukkal hurcolják s a falut fölpörkölik.

S itt hangsúlyoznom kell, hogy ezek XX. századbeli állapotok. Ha semmi más miatt nem, már ezen borzasztó eltévelyedések megszüntetése végett is elég okunk van arra, hogy szegény testvéreink iránt könyörületre hajoljon a szívünk és segítségünk rajtuk imánkkal és adományainkkal. Mert a fehér civilizáció, ha nem a keresztény hithirdető révén jut el hozzájuk, csak kizsákmányoló és gyűlöletet szító zsarnok marad a számukra. A fehér uralom az emberek ellen is igen erőlyesen lép fel s irgalmatlanul elbánik a kezébe ke üő kannibálokkal. (Folytatjuk.)

Beszélgetés a vonaton

Alvarez atya felszállt a Madrid felé induló gyorsvonat egyik harmadosztályú kocsiába. Szombat délután volt, kevesen utaztak a főváros felé.

A szakaszban csak egy utast ta-

lált. Az egyik szociáldemokrata hetilap szerkesztője unottan szitva cigarettáját az ablak mellett. Alvarez atya látásból és hírből ismerte ezt az embert.

Helyet foglalt egy másik ablak mellett s amikor a vonat kirobogott az állomásról, breviáriumba mélyedt. Néhány percre nem hallatszott más, mint a kerekék egyhangú zakatolása, de azután a szerkesztő hangja megdőrtte a csendet.

Kedves főtisztelendő Úr! Ön sem fog már sokáig breviáriumozni a szép spanyolhon ege alatt. A jezsuitáktól már sikerült mentesíteni a köztársaságot, nemsokára eljön az önök ideje is.

A pátert meglepte ez a nem várt kirohanás és már épen egy elevenbe vágó megjegyzéssel el akarta intézni emberét, amikor meggondolta magát és elhatározta, hogy [beszédbe] elegyedik ezzel a kommunistával.

Kedves Uram! Anélkül, hogy erre a kijelentésére bővebb megjegyzést tennék, engedje meg, hogy egy kérdést intézzek önhöz. Miért akarják önök a kapitalizmussal együtt a valást is kiirtani a föld színéről? Hiszen a kereszténység és a kapitalizmus egyáltalán nincsenek egymással összeörvra!

De a kereszténység védi a kapitalizmust; spanyolfalként áll a nagy-töke elé és mindenáron elpalástolni igyekszik annak bűnös üzemleit, míg a nyomorgók felé türelmet prédikál és tulvilággal biztat!

Ugyan Uram! hiszen ezt maga sem hiszi komolyan, különösen ami az állítás első felét illeti. Hiszen önnek nagyon jól kellene tudni azt, hogy ami a kapitalizmusban helytelenség, visszaélés, bűn, azt az Egyház maga is a legélesebben elítéli és kárkoztatja. Ez tehát nem lehet ok az egyházüldözésre, sőt ezért önök egyenesen köszönettel tartoznak neki.

De az egyház és általában minden vallás mégis csak utunkban áll, mert a lelkiismeret szavával megköti az emberek cselekvési szabadságát, a politikában az eszközök között válogat, egyiket megengedhetőnek tartja, a másikat tiltja, nem engedi meg a forradalmat, bűnösnek mondja a politikai ellenfél teljes legigazolását, kiirtását. Már pedig am-

kor mi célunkat meg akarjuk válogatni, nem válogatunk az eszközökben, hanem a legbiztosabbat választjuk és ez legtöbb esetben a fegyver. Ha tehát az Egyház ezt a fegyvert ki akarja csavarni a kezünkből, akkor nem gyakorolhatunk kíméletet, hanem csak a tökéletes legigazolást alkalmazhatjuk vele szemben. Mi a nagy néptömegeket akarjuk megnyerni a magunk számára, ehhez pedig feltétlenül szükséges az, hogy minden olyan fogalomtól (Isten, pokol, stb.) megszabadítsuk az embereket, amely cselekvésükben valamiképp gátolná, félelemmel lekötve tartaná őket.

Ki kell égetnünk az emberi természetből minden valóságos tulajdonságot, amit évezredek keresztül beléjük neveltek papjaik. Ha ez készen van, akkor minek a nép, akkor nem kell soha attól tartanunk, hogy a népfélség elvén kívül más urat is tisztelni fog, aki talán veszedelmes konkurens lehet ezzel az elvvel szemben és veszélyeztetheti annak korlátlan nrmalmát.

Látja, szerkesztő ur, ez az a pont, ahol önök végzetes módon elszámítják magukat. Mert amikor az emberiség boldogsága érdekében a valóságosakat akarják kiegészíteni az emberből, akkor voltaképpen az ellen az emberi természet ellen hadakoznak, melyet boldoggá akarnak tenni. Márpedig az emberi természet ellen törni és ugyanakkor annak hordozóját, az embert, boldoggá tenni, annyi mint fából vaskarikát csinálni.

Amikor önök az embert megfosztják a természetfölötti világtól és elzárják előle minden közeledést az Istenhez, amikor megtiltanak a léleknek minden magasbátörést, voltaképpen a sást akarják lehozni az azurkék ég magasságából és kényszeríteni, hogy a tyukok közt tengődő, kapargáló élet legyen számára a beteljesedett boldogság.

Elismerem, — szót közbe a szerkesztő — hogy ezek a fogalmak Isten, vallás, pokol stb. olyan mélyen belegyökereztek az emberbe

hogyan hosszú és kitartó munkára lesz szükség, amíg ezeket onnan teljesen ki lehet égetni; de az a fontos, hogy lehetséges. A tapasztalat bizonyítja, hogy az emberek közül nagyon sokan élnek vallás nélkül, sőt Oroszországban az ügyes propaganda folytán-mindig több és több millió ember szabadul meg a fentebb említett fogalmak gátló következményeitől és nyomasztó hatásától.

Engedje meg, — válaszolt a páter — hogy ezt az argumentumot, melyet az oroszországi állapotok alapján kovácsolt ellenem, visszafordítsam önre. Köztudomású tény az, hogy a szovjet már másfél évtizede folytatja szakadatlanul nemcsak a legembertelenebb vallásüldözést, hanem egyuttal a legszélesebb körű vallás ellenes propagandát is. Ugyszólván egy újabb vallást alkottak: az istentelenség vallását, amelybe belevonnak mindenkit, kezdve az ezse használatához érkező gyermektől a legidősebbekig.

Az iskolában nem az a fontos, hogy a gyerek megtanuljon írni és olvasni, hanem az, hogy az istentelenség eszméit minél jobban magába szívja.

Minden eszközt felhasználnak erre a célra. Mozi, színház, rádió, istentelen akadémiák, Istent, Egyházat gunyoló körmenetek stb. mind arra szolgálnak, hogy az Isten tronját ledöntsék az ember szívében.

Eunek a szinte ördögi ravaszsággal kitervezett és kiméretlen szívóssággal, haraggal, terorral folytatott másfél évtizedes propangandának mi az eredménye? Az óriási energia be, fektetéshez képest, azt lehet mondani, szinte semmi! A felszínen ugyan és külsőleg elnyomnak minden válásos megmozdulást, de a lelkek mélyéről nem tudják kiirtani a hit utáni vágyat, mert az az emberi természettel együtt él vagy pusztul.

1929. júniusában az istentelenek második kongresszusán maga Jarolavszky jelentette ki, hogyha erőszakkal akarnák elérni a templomok bezárását, 60—70 millió munkás állana utjukba.

De az elkészített tervek szerint 1937-re minden nagyobb akadály nélkül sikerül valamennyi templomot bezárni, — szólott közbe az ujságíró.

Lehet, hogy sikeül; lehet, hogy nem, és ezzel is úgy járnak, mint az öt éves tervvel.

De minthogy rögtön megérkezünk a pályaudvarra, még csak egy rövid történetet akarok önnek elmondani annak illusztrálására, hogy micsoda erő lakik abban a hitben, melyet önök megakarnak semmisíteni.

Az elmúlt évtizedben nagy nyilvános vitatkozást rendeztek az istentelenek és az Egyház képviselői között Oroszországban. A vallási világ után vágyó nép nagy számmal özönlött a disputa helyére. A kommunista szónokok terjengős beszédében bizonyígtatták az Isten létezésének lehetetlenségét, a vallás esztelenségét stb. Ezek után engedélyt kapott az egyik pap is rövid felszólalásra. A pap felállt és csak ennyit mondott cáfolatul az egész előtte elhangzott sületlenségekre: „Atyámfiak, Krisztus feltámadott!” S erre felragyogtak a szemek és a hatalmas tömeg, mint egy ember zugta a visszhangot: „Krisztus valóban föltámadott!”

* * *

A vonat már beállt a pályaudvarra, amikor a páter leszállás közben még csak ennyit jegyzett meg:

A természetfölötti hit ennyire egybeforr az emberi naturával és ha önök ennek a természetből alkotott jéghegyóriásnak akarnak nekimenni embercsinálta hajójukkal (még ha acélból van is,) nem a jéghegy huzza a rövidebbet!

Felelős szerkesztő vitéz MARIAFÖLDY MARTON dr.

A lapot szerkeszti és kiadja: BALOGH ISTVAN dr.

MEZGEDI ÚJ NEMZEDÉK Lapvállalat RT. nyomdája, Korona-u. 1.

FELHÍVÁS

Üveg, porcellán és fayence, asztali edényekben, zománc és alumínium főzőedényekben, alpakka evőeszközökben az összes konyhafelszerelési tárgyokban, modern háztartási gépekben, ólomkristályokban, Rosenthal, Hutschenreuther és Edelman porcellán disztárgyakban és készletekben

legnagyobb választékot talál

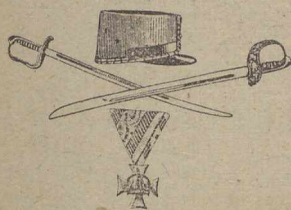
Telefon 17-82

Alapítási év 1905.

**ADLER
EDÉNYGARNOK**

S Z E G E D,

Tisza Lajos-krt. 38.

Egyenruhák és egyenruhákhoz szükséges kellékek, az összes katonai felszerelések, saját készítésű sapkák a katonaság, csendőrség, vámőrség, pénzügyőrség, rendőrség, vasutasok, hajósok, tüzoltók, sofförök, portások, és szolgák részére bajtársi diáksapkák és levente sapkák legelőnyösebb beszerzési forrása.

Bel- és külföldi szövet raktára. **KRIER RUDOLF** egyenruha és uri szabósága. Feketesas-u 21 sz.

Egyházi és egyesületi himzéseket, zászlókat legolcsóbban és legszebben híméz, előrajzol és fest

FISCHER „KÉZIMUNKAHÁZ“

Kölcsey utca 10. sz. — Telefon 23-50. — Alapítva 1907.

Hímző- és horgolófonalak legnagyobb raktára.

Alapítva
1898,

HAY MIKSA

Telefon :
13-17.

üveg és porcellán nagykereskedő, Széchenyi-tér 11 szám.

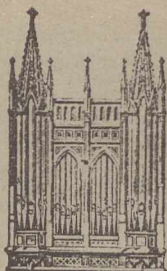
Rosenthal és egyéb nemes porcellánok. Ércegségi ólomkristályok álldóan raktára

Képkertet és szentképeket

legolcsóbban vásárolhat

TÓTH ISTVÁN képkertezőnél

Szeged, Tisza Lajos-körút 45. szám, Mérei-utca sarok.

Orgonák, harmóniumok,

Javitások. Villamosfujtatók.

Szolid árak. Különő munka.

Angster József és Fia

Orgona és Harmóniumgyár Rt., Pécs.

Wirth és Rengey

írógép és irodaberendező vállalata

Szeged, Széchenyi-tér 5. Tel. 22-21.

Remington írógépek képviselője. Világmarkás töltőtollak. A vidék egyetlen számológép specialistája. Fővárosi nivón álló javítóműhely. Legjobb minőségű írógép-szalag, carbonpapir es sokszorosító anyagok raktáron. Sokszorosító gépek.

Iparművészeti butorok — lakberendezések több évi felelősséggel készülnek

KOCSIS FERENC műasztalosnál

Szeged, Fodor utca 23. sz. Tel. 30—19.

Templomberendezési tárgyak készítője. Díjtalan tervezés és költségvetés.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK SZEGEDI FIÓKJA

Vörösmarty-utca 7. A Kir. Törvényszék mellett. Telefon: 1004 és 1098. sz.

**Előnyös feltételek alapján mindenféle
kölcönt folyósít.**

Betéteket elfogad takarékkönyvecskékre.